

Un număr vechi 1 leu

# CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

## ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

*Studentii plătesc pe jumătate*

Strălnăitatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

## A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

## REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

## A V I S

D-nii abonați: magistrați, portărei și avocați, cari și-au schimbat domiciliul cu ocazia mișcării și numirilor cari său făcut în magistratură, sunt rugați a ne avisa prin o carte poștală de noua d-lor adresă, pentru a putea primi regulat ziarul.

## S U M A R :

Despre hotărârile care pot dobândi autoritatea lucrului judecat.—Hotărâri pronunțate în România.—Hotărâri pronunțate în țară străină. (Comentariul art. 374 Pr. civilă) de d-l D. Alexandresco.

## JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație, s. I și trib. Covurlui, s. II: *Statul cu Ștefan Stoicovici.*

Curtea de apel din Iași, s. I: *Emanoil Vogoride cu Don Camillo Ruspoli și Giuseppe Caracciola.*  
Informațiuni. — Bibliografie.

Despre hotărârile cari pot dobândi autoritatea lucrului judecat.—Hotărâri pronunțate în România.—

Hotărâri pronunțate în țară străină

(Comentariul art. 374 Pr. civilă)

Nu mai hotărârile pronunțate de judecătorii români pot dobândi autoritatea lucrului judecat. Hotărârile pronunțate în țări străine nu pot dobândi această autoritate în România, de cât după ce vor fi investite cu formula executorie de către judecătorii români, în baza art. 374 care, în noul proiect, are următoarea cuprindere.

*Art. 374 Pr. civ.* — Hotărârile judecătorești date în țări străine nu se vor putea executa în România de cât după ce tribunalul *civil sau comercial, după natura afacerii, în a căruj jurisdicție* <sup>(1)</sup> vor avea a se executa, va încuviința printr'o sentință, investirea lor cu *formula executorie*, în urma citărei părților. Această investire nu se va putea încuviința de cât dacă aceste hotărâri sunt date de tribunale competente și sunt rămase definitive, dacă nu calcă legile de ordine publică ale Ro-

(1) Cuvintele tipărite cu cursive (subliniate), sunt adause său schimbate în textul noului proiect, care se crede că va fi supus în discuția Corpurilor legiuitoare în sesiunea viitoare.

mâniei și bunele moravuri <sup>(2)</sup> și dacă între amândouă Statele este reciprocitatea de executare.

Art. 374 Pr. civ. nu este de cât o consecință a suveranității. Actele emanate de la o autoritate judecătorească străină nu au de la sine nici o putere executorie în țara noastră, pentru că agenții forței publice române nu pot primi ordine de cât de la capul Statului român. Alt-fel s'ar nesocoti suveranitatea națională a Statului român, formal recunoscută prin tratatul din Berlin.

Când am zis că hotărârile străine nu pot deveni executorii în România de cât prin dobândirea unui *exequatur* de la judecătorii români, aceasta se înțelege numai în privința aducerei acelor hotărâri la îndeplinire în țara noastră; căci de altmintrelea, este generalmente admis, de și chestiunea este controversată, că hotărârile străine pot fi invocate înainte tribunalelor noastre ca producând lucru judecat pentru constatarea unui fapt său unui drept, formalitățile statornicite de art. 374 Pr. civ. nefiind aplicabile de cât atunci când este vorba de executarea lor <sup>(3)</sup>.

Aceasta este mai cu seamă adevărat în pri-

(2) O dispoziție contrară ordinei publice ar fi, de exemplu, acea care ar prevedea constrângerea corporală pentru o datorie bănească. Cpr. C. Focșani, *Dreptul* din 1884, No. 32. G. Petroni, *J. Clunet*, anul 1879, p. 354, text și nota 1. Sentința ar fi de asemenea contrară ordinei publice, atunci când ea ar cuprinde o condamnare pentru plata diferențelor ce ar rezulta din un joc de bursă său de noroc, pentru care legea noastră nu conferă nici o acțiune în justiție (art. 1636 C. civ.). Cpr. Trib. Brăila, *Dreptul* din 1884, No. 59 și 83. Veđi și Alex. Cerban, *Dreptul* din 1900, No. 3. Répert. Sirey, *Jugement étranger*, 102 urm. D. Kebapci, *Pr. civ.*, II, p. 94.

(3) Cpr. Cas. rom. *Dreptul* din 1898, No. 83. Bulet. S. II, 1898, p. 1382. Trib. Iași, *Dreptul* din 1887, No. 87. Veđi și Bulet. Cas. S. II, anul 1877. considerent de la p. 14. Cpr. D. Kebapci, *Pr. civ.*, II, No. 31 și 32. Griolet, *Autorité de la chose jugée*, p. 93 urm. Bertauld, *Quest. pratiques et doctrinales de Code Napoléon*, I. 156 bis Se poate deci ordona o poprire în baza unei hotărâri străine neinvestită cu formula executorie, fiind că asemenea hotărâre poate servi de bază pentru constatarea titlului de creditor. Cpr. D. Kebapci, *op. cit.*, II, 31, p. 25. Și apoi, după procedura revizuită (art. 455 lit. b) poprirea se poate face chiar fără nici un act scris. Acest text a rămas nemodificat în noul proiect de revizuire,



vința hotărârilor străine, care ar avea de obiect starea civilă și capacitatea persoanelor, căci aceste hotărâri vor produce efectele lor în România, fără îndeplinirea vre-unei formalități. Deci, individul declarat prin o hotărâre străină de minor, interzis, falit, căsătorit, despărțit, etc. va fi considerat ca minor, interzis, talit căsătorit, despărțit, etc. în România și peste tot locul, în temeiul acestei hotărâri, fără ca să fie nevoie de investirea hotărârei străine cu formula executorie de către judecătorii români<sup>(4)</sup>.

O hotărâre emanată de la un tribunal străin prin care se desface o căsătorie celebrată în România, nu poate însă fi transcrisă în țara noastră de ofițerul stărei civile al locului unde căsătoria a fost celebrată, de cât după ce a fost investită cu formula executorie de judecătorii români<sup>(5)</sup>.

Prin aplicarea principiilor de mai sus, s'a decis că o hotărâre dată în țară străină, prin care se declară un comerciant în stare de faliment, este opozabilă creditorilor din România, și deci, aceștia nu

(4) Cpr. Trib. Covurlui, *Curierul Judiciar* din 1901, No. 50 și *Dreptul* din acelaș an, No. 37. Trib. Iași, *Dreptul* din 1887, No. 87. C. Paris, *Pand. Périod.* 88. 2. 111 și D. P. 88, 2. 263. Trib. Paris, *Journal Clunet*, anul 1902, p. 103 urm. Mai veđi în acelaș sens și alte decisiї străine în *Pand. Périod.* 93. 5. 21; *Pand. Périod.* 95. 5. 7; *Journal Clunet*, anul 1883, p. 51 și 515; *Idem*, anul 1885, p. 438 și 542; anul 1886, p. 713; anul 1890, p. 872; anul 1895, p. 607 urm. și 830; anul 1898, p. 138. Veđi în acelaș sens și concluziile proc.-general Dupin în D. P. 60. 1. 57 și în Sirey, 60. 1. 210. Tot în acest sens se pronunță și o parte însemnată din doctrină. Veđi Aubry et Rau, I, § 31, p. 150, 151 (ed. a 5-a) și VIII, § 769 ter, p. 418 (ed. a 4-a). Demolombe, I. 103. Despagnet, *Précis de dr. international privé*, 196 (ed. a 3-a). Vicent et Pénaud, *Dictionn. de droit international*, v. *Jugement étranger*, 68 și *Interdiction*, 33. A. Weiss, *Tr. élément. de dr. international* (ed. a 2-a, 1890), p. 819. Bertauld, *op. cit.*, I, 157. Demangeat asupra lui Foelix, *Dr international*, II, p. 108, nota a. Demangeat, *Condition des étrangers en France*, p. 375. Bonfils, *Compétence des trib. fr. à l'égard des étrangers*, p. 257. Duguít, *Confits de législation relatifs à la forme des actes civils*, p. 100. Daguin, *Journal Clunet*, anul 1889, p. 40. T. Huc, I, 158. Laurent, I, 98 și *Dr international*, VI, 35 și 87 urm. Répert. Sirey, *Jugement étranger*, 44 și *Chose jugée*, 1474 urm. Gr. Petroni, *Journal Clunet*, anul 1879, p. 352. — *Contra*. Carré-Chauveau, *Lois de la procéd.*, IV, *Quest.* 1899 bis. Garsonnet, *Pr. civ.* VII, § 1435, p. 184. Foelix, *op. cit.*, II, pag. 107. Merlin, Répert., *Faillite*, t. VI, p. 501. «Marele și vecinicul principiu de drept international, consacrat de art 374 Pr. civ., este prea general, zice acest din urmă autor, pentru a nu fi aplicabil tuturor hotărârilor în genere». Trib. Paris, *Journal Clunet*, anul 1898, p. 130 și *Dreptul* din 1901, No. 37 (sentință criticată de noi). Tot în acest din urmă sens s'a pronunțat și Curtea din Pau. Veđi Sirey, 72. 2. 233. D. P. 75. 2. 193. Veđi și *Journal Clunet*, anul 1874, p. 76, coloana 2. În baza acestor principii, o decizie recentă a Curței din Paris (14 nov. 1901) a admis că o hotărâre dată în țară străină, prin care un comerciant este declarat în stare de faliment, nu poate să își producă efectele sale în Franța, până nu va fi mai întâi investită cu formula executorie de judecătorii francezi. Veđi *Journal Clunet*, anul 1902, p. 110 urm.

(5) Cpr. trib. Iași (sentința adnotată și aprobată de noi). *Curierul Judiciar* din 1902, No. 23.

mai pot exercita urmăriri individuale asupra averii falitului aflătoare în România<sup>(6)</sup>.

Hotărârile care au de obiect condamnarea la o sumă de bani, nu vor putea însă fi aduse la îndeplinire în România, decât în urma investirii lor cu formula executorie, de către judecătorii români, cari, pentru aceasta, nu au nevoie de a revizui fondul<sup>(7)</sup>, ci numai de a examina: 1<sup>o</sup> dacă hotărârea a fost dată de o instanță competentă; 2<sup>o</sup> dacă ea a rămas definitivă, adică dacă părțile au fost regulat citate, se înțelege după legea țării în care s'a pronunțat hotărârea<sup>(8)</sup>, căci fără citarea părților, ea n'ar dobândi nici odată autoritatea lucrului judecat în România, fiind-că dreptul apărării este de ordine publică<sup>(9)</sup>; dacă hotărârea a fost regulat comunicată, etc.<sup>(10)</sup>; 3<sup>o</sup> dacă hotărârea străină nu violează vre-o dispoziție contrară ordinei publice sau dreptului public al Statului român; 4<sup>o</sup> și în fine, dacă între Statul de la care emană sentința și Statul român, există o reciprocitate de executare<sup>(11)</sup>. Reciprocitatea se determină nu numai prin încheierea unei convențiuni, după cum este cea din 1880, încheiată între România și Italia, ci și prin legi interioare,

(6) Trib. Iași, *Dreptul* din 1887, No. 87, p. 695. Trib. Paris, *Journal Clunet*, anul 1876, p. 181. C. supremă Christiania, *Journal Clunet*, anul 1890, p. 164. Trib. Cetto, *J. de faillites*, anul 1892, p. 118. Trib. Anvers (două sentințe), *Journal Clunet*, anul 1900, p. 1012. C. Milan și Paris. Sirey, 79. 2. 161 și 164, etc. Veđi în acelaș sens, Cuzzi, *Il Codice di commercio italiano commentato*, VII, 39, p. 34. Savigny, *System des heutigen römischen Rechts*, VIII, § 374, III, p. 286 urm. (ed. germ. 1849). Despagnet, *op. cit.*, 422, p. 757 urm. (ed. a 3-a). Weiss, *op. cit.*, p. 866 urm. P. Fiore, *Del fallimento secondo il diritto privato internazionale* (Pisa, 1873). Carle, *La dottrina giuridica del fallimento nel diritto privato internazionale* (1872), operă tradusă în 1875, de Er. Dubois. Beudant, nota în D. P. 68. 2, p. 113. Veđi și alți autori citați în t. t. VI a Comentariilor noastre, p. 760, nota 1. Cpr. art. 207 și 208, § 4 din legea germană asupra falimentelor (*Konkursordnung*) din 10 Februarie 1877, asupra căreii veđi Trib. suprem al Imperiului german (*Reichsgericht* din Leipzig), în *Journal Clunet*, anul 1888, p. 110. — Cu toate acestea, chestiunea este foarte controversată și teoria pluralității falimentelor își are mulți partizani. Veđi asupra acestei controverse, t. VI a Coment. noastre, p. 760, nota 1 și Répert. Sirey, *Faillite*, 4895 urm. Cpr. T. Stelian, *La faillite, étude de législ. comparée et de dr. international* (teză p. doctorat).

(7) În Franța însă, chestiunea este controversată în această privință. Veđi asupra acestei controverse, t. I, partea I a Comentariilor noastre, p. 193 și Répert. Sirey, *Jugement étranger*, 112 urm.

(8) Cpr. Cas. Palermo, Sirey, 99. 4. 25. *Idem*. C. București, *Dreptul* din 1880, anul al 8-lea, No. 12. — Veđi însă o altă decizie a aceleiași Curți, *Dreptul* din 1875, No. 71.

(9) Cpr. C. Amiens, Sirey, 92. 2. 97.

(10) Veđi t. I, partea I a Coment. noastre, p. 195, text și nota 1.

(11) D-l G. G. Mironescu (*Lacunele noului Cod de proced. civilă*, București, 1902, p. 54), propune de a se suprima condiția de reciprocitate, voind prin această modificare, pe care noul proiect n'a admis-o, să înlesnească creditul țării care, în momentele actuale, este foarte sdruncinat. Veđi de acelaș autor și *Revis. Cod. de proced. civ.*, pag. 139.



care permit executarea hotărîrilor străine, după cum este, de exemplu, art. 858 urm. din Codul de procedură civilă grecesc de la 1834<sup>(12)</sup>.

Reciprocitatea mai poate încă să resulte și din note diplomatice, schimbate între guvernele respective<sup>(13)</sup>.

România neavând asemenea note și nici convenție, în privința executării hotărîrilor, cu Rusia și cu Franța, tribunalele rusești și cele franceze refuză de a executa hotărîrile noastre, iar noi refuzăm în genere de a executa pe acele rusești și franceze<sup>(14)</sup>.

Tribunalul competent de a da *exequatur* este, după actualul și viitorul art. 374 Pr. civ., acel al locului în care hotărîrea urmează a se aduce la îndeplinire.

Dacă hotărîrea străină emană de la un tribunal comercial străin, formula executorie se va pune de către tribunalul comercial român. Dacă suma pentru care a intervenit hotărîrea străină este mai mică de 1500 lei, formula executorie se va pune de judecătorul de ocol<sup>(15)</sup>. Noul proiect este formal, în această privință. În Franța însă, și chiar în legea noastră actuală, chestiunea este controversată, de oare-ce art. 374 din procedura revizuită este mut în această privință<sup>(16)</sup>.

În ori-ce caz, părțile vor fi citate, art. 374 Pr. civ. fiind formal în această privință<sup>(17)</sup>.

Acest text lasă însă mai multe controverse în picioare, chiar în urma revizuirii prin noul proiect.

<sup>(12)</sup> Cpr. C. Focșani, *Dreptul* din 1884, No. 32 și din 1885, No. 27. Tribun. Athena (afacerea Zappa). *Journal Clunet*, anul 1900, p. 1033 și *Dreptul* din 1901, No. 86. Cpr. și Cas. rom. Bulet. s. I, 1877, p. 243. Art. 858 urm. din Codul de procedură grecesc sunt traduse în *Tr. élément. de dr. international* de A. Weiss, p. 849, 850.

<sup>(13)</sup> V. declarațiile schimbate între Guvernul român și acel austriac din 20 și 25 August 1871, aduse la cunoștința judecătorilor prin circulara No. 9691, din 26 August 1871. Veđi Tratatul nostru în limba franceză, p. 383, 384.

<sup>(14)</sup> Cpr. Trib. Covurlui, Cas. rom. și C. Galați. *Dreptul* din 1893, No. 4; din 1896, No. 52 și din 1898, No. 80. C. Craiova, *Dreptul* din 1897, No. 47. Veđi și *Journal Clunet*, anul 1900, pag. 1037.

<sup>(15)</sup> Trib. Iași. *Dreptul* din 1899, No. 32. — În Italia, formula executorie se pune de Curtea de apel (art. 941 Pr. civ.), în Spania, de Curtea de casatie, ear în Germania, după valoarea litigiului, de tribunalul cantonal (judecătorul de ocol, *Amtsgericht*) sau regional (*Landgericht*) (art. 772 Pr. civ. actuală, 660 Pr. veche).

<sup>(16)</sup> Veđi t. I, partea I a Comentariilor noastre, pag. 192, nota 2. Veđi asupra aceleiași controverse în Franța, Répert. Sirey, *Jugement étranger*, 162 urm. Aubry et Rau, VIII, § 769 ter, p. 419. Le Bourdellès, *Journal Clunet*, anul 1882 p. 396, No. 12. Massé, *Dr. comm.*, II, 808. Acești autori admit că formula executorie trebuie în tot-d'aua cerută de la tribunalul civil, care singur ar fi competent în această privință, din cauza plenitudinii sale de jurisdicție.

<sup>(17)</sup> Înainte de modificarea acestui text, făcută prin legea din 1900, chestiunea era controversată. Veđi decisiile citate *pro* și *contra* în t. I, partea I a Comentariilor noastre, p. 193, nota 3 și Tratatul nostru francez, p. 381, nota 2. Cpr. Petroni, *Journal Clunet*, anul 1879, p. 354.

Ast-fel, judecătorii români, având a examina dacă tribunalul străin, care a dat hotărîrea, era sau nu competent *ratione materiae* sau *personae*, naște întrebarea după care lege se va determina această competență. După aceea a țării în care se urmărește executarea, sau după legea țării în care s'a judecat afacerea?

S'a susținut că competența se determină după legea acestei din urmă țări<sup>(18)</sup>. Credem totuși că competența fiind de drept public, are a se determina nu numai după legile țării unde s'a judecat afacerea, dar și după legea țării unde hotărîrea urmează a fi adusă la îndeplinire; de unde resultă că Românii sau străinii domiciliați în România, nu pot fi chemați înaintea tribunalelor străine, chiar dacă contractul s'a făcut în străinătate și marfa s'ar fi predat acolo: „Considerând, țice Curtea noastră supremă, că chestiunea competenței are a se judeca, după legile țării unde se urmărește executarea, aceasta fiind o chestiune de drept public și în privința acestor chestiuni nici un Stat suveran nu poate, fără a abdica la independența sa, să se supue legilor unui alt Stat, etc.”<sup>(19)</sup>.

Numai atunci tribunalele stăine ar fi competente, când părțile, fie chiar și pământene, ar fi primit jurisdicția străină într'un mod expres, prin o anume clausă, sau măcar în mod tacit, prin rînduirea unui avocat sau unui curator<sup>(20)</sup>. Părutul

<sup>(18)</sup> Veđi Alex. Cerban, *Dreptul* din 1900, No. 3, p. 18, coloana 7 și Noul Cod de proced. civilă a lui V. Alexandrescu, Mironescu și Cesărescu, p. 280. Cpr. Répert. Sirey, *Jugement étranger*, 76. Vincent et Pénaud, *op. cit.*, eod. v<sup>o</sup>, 163. Weiss, *op. cit.*, p. 823. Cas. Palermo, Sirey, 95. 4. 21. Sirey, 99. 4. 25.

<sup>(19)</sup> Cas. rom. Bulet. s. I, 1880, p. 347 și *Dreptul* din 1881, No. 1. *Idem*, C. București și Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1880 (anul al 8-lea), No. 12 și *Dreptul* din 1881, No. 76. Trib. Iași, secf. IV (14 Decembrie 1881), dos. Itik Friedman și Fr. Wilhelm. *Idem*, Trib. Iași, *Dreptul* din 1889, No. 32. Cpr. Despagnet, *op. cit.*, 199, p. 417 (ed. a 3-a) Vincent et Pénaud, *op. cit.*, *Jugement étranger*, 167. Veđi și *Journal Clunet*, anul 1874, p. 162 Cas. fr. Sirey, 71. 1. 91. Sirey, 53. 1. 260. Cas. austr. Sirey, 96. 4. 25 și nota lui A. Wahl. Același sistem este admis și în Danemarca. Veđi Felix-Demangeat, *Dr. international*, II, 345. Veđi și t. I, partea I a Comentariilor noastre, p. 196, nota 1.

<sup>(20)</sup> Cpr. C. Focșani și Trib. Brăila. *Dreptul* din 1884, No. 32 și 83. Veđi și Cas. rom. *Dreptul* din 1881, No. 1 și Bulet, s. I, anul 1880, p. 347. Cas. austr. Sirey, 96. 4. 25. Veđi cu toate acestea, o altă decizie a Curței din Focșani (*Dreptul* din 1885, No. 43) și o sentință a Trib. din Brăila (*Dreptul* din 1884, No. 59), care pun în principiu că persoanele domiciliate în România nu pot renunța la competența tribunalelor pământene în beneficiul unor jurisdicțiuni excepționale străine, de oare-ce competența face parte din dreptul public a unui Stat, și a renunța la o asemenea competență, ar fi a aduce o atingere la suveranitatea Statului unde cine-va domiciliază. Credem însă, că aceste decizii merg prea departe, căci dacă este adevărat că nimeni nu poate fi, sustras de la judecătorii săi firești, nimic nu împiedică pe un impetricat de a recurge la justiția unui alt judecător de cât, acel pe care și-l dă legea, fie chiar la un judecător străin. Cpr. în acest din urmă sens, Cas. rom., Curtea București, Trib. Ilfov



care s'a lăsat a fi condamnat în lipsă, nu se consideră însă că a primit competența tribunalului străin <sup>(21)</sup>.

O altă chestiune, pe care art. 374 Pr. civ. o lasă în îndoială, este aceea de a se ști dacă sentința prin care se încuviințează sau se refuză formula executorie, este sau nu supusă opoziției, apelului și recursului.

Tribunalul dând o adevărată hotărîre, față cu părțile, sau în lipsa lor, dacă ele au fost legiuit chemate, și putînd să aprecieze în mod greșit diferitele chestiuni supuse judecăței sale, nu vedem pentru ce aceste hotărîri ar fi lipsite de garanțiile tuturor hotărîrilor în genere. Prin urmare, credem că opoziția, apelul și recursul, sunt în principiu admisibile, conform dreptului comun <sup>(22)</sup>. Aceasta lasă însă a se presupune că suma prevăzută în hotărîrea străină, este susceptibilă de apel, căci dacă ea n'ar comporta al doilea grad de jurisdicție, numai recursul în casație ar fi admisibil.

De și art. 374 nu vorbește de cât de *hotărîrile judecătorești* pronunțate în țară străină, se înțelege că și actele autentificate în țară străină vor putea fi investite cu formula executorie, de tribunalul unde ele urmează a fi aduse la îndeplinire, judecătorii îndeplinind aceleași forme ca și pentru hotărîrile străine. Art. 12 din convenția consulară, încheiată cu Italia la 1881, este expres în această privință, și acest text este aplicabil prin analogie tuturor Statelor cu care România nu are convențiuni speciale, destul este numai ca să existe o reciprocitate de fapt.

Tribunalele, înainte de a investi actul cu *exequatur*, sunt însă datorate a examina dacă el întrunește toate condițiile de autenticitate cerute de legea țării în care el a fost făcut (art. 2 și 1773 C. civ.), precum și dacă este exigibil <sup>(23)</sup>.

Judecătorii români, observînd regulile de mai sus, vor putea investi cu formula executorie și hotărîrile emenate de la arbitrii străini, însă, în asemenea caz, compromisul trebuie să fie autentificat, să cuprindă arătarea obiectului contestațiunii și numele arbitrilor (art. 341, 342 Pr. civ.), dacă el a fost făcut în țară <sup>(24)</sup>, sau să fie făcut

și Covurlui. Bulet. s. I, 1883, p. 1030. *Dreptul* din 1873, No. 13; din 1890, No. 6 și 76; din 1892, No. 39; *Revista Juridică* din 1890, No. 6 (apărută la Galați sub direcția d-lui C. N. Toneanu).— Veđi însă C. Nacu, *Dreptul civil român*, I, p. 161, No. 40.

<sup>(21)</sup> Cas. austriacă. Sirey 96. 4. 25.

<sup>(22)</sup> Cpr. G. G. Mironescu, care admite aceeași soluție, propunînd însă ca legea să fie ast-fel modificată, în cât numai recursul în casație să fie admisibil. Veđi *Lacunele noului Cod de procedură civilă*, p. 55.

<sup>(23)</sup> Veđi t. VII a Comentariilor noastre, p. 143 și 162. Cpr. Em. Cernătescu, *Dreptul* din 1901, No. 28.

<sup>(24)</sup> Cpr. C. București, *Dreptul* din 1885, No. 60 Cas. rom. Bulet. s. I, 1885, p. 822.

conform legei străine, dacă el a fost făcut în străinătate <sup>(25)</sup>.

Cât pentru sentințele pronunțate de instanțele represive străine, ele nici odată nu pot fi aduse la îndeplinire în România, nici asupra persoanei, nici asupra averii condamnatului, pentru că asemenea executare ar fi contrară suveranității teritoriale; de unde rezultă că confiscarea averii ordonată contra unui străin, prin o decizie pronunțată în țară străină, nu va produce nici un efect în privința bunurilor ce acest străin ar avea în România.

De asemenea, incapacitățile civile care ar rezulta din o condamnare pronunțată de un tribunal represiv străin, nu vor produce nici un efect afară din țara în care ele au fost pronunțate <sup>(26)</sup>.

Se admite însă în genere că o hotărîre represivă străină ar putea fi investită cu formula executorie în privința părții relativă la despăgubiri civile <sup>(27)</sup>.

Dar dacă o hotărîre pronunțată de un tribunal represiv străin nu poate fi executată în România asupra persoanei condamnatului, precum am văzut mai sus, Guvernul străin ar putea însă în temeiul unui tratat internațional, sau a principiului reciprocității, să ceară și să dobîndească de la Guvernul român extradarea străinului. Țara noastră are, în această privință, convenție cu Italia (5 Aug. 1880), cu Belgia (15 Aug. 1880), cu Marea Britanie (9 Martie 1893), cu Țările de jos (Olanda) (27 Sept. 1894) și cu Austro-Ungaria (14 Iunie 1901) <sup>(28)</sup>. Cu Franca <sup>(29)</sup>, Germania, Rusia și Bulgaria, se admite extradarea sub re-

<sup>(25)</sup> Cpr. Carré-Chauveau, *Lois de la procédure civile*, IV, Quest. 1900. Répert. Sirey. *Jugement étranger*, 64 urm. Vincent et Pénaud, *op. cit.*, eod. V<sup>o</sup>. 315 și 344. Aubry et Rau, VIII, § 769 *ter.*, p. 419. Massé, *Dr. commercial*. II. 815. Le Bourdellès, *Journal Clunet*, anul 1882, p. 326. Griolet, *Autorité de la chose jugée*, p. 102.

<sup>(26)</sup> Bonnier, *Traité des preuves* (ed. Larnaude, din 1888), 933. *in fine.*— Contră. Bertauld, *Quest. pratiques et doctrinales de Code Napoléon*, I, 159.

<sup>(27)</sup> Vincent et Pénaud, *op. cit.*, V<sup>o</sup> Crimes et délits, 160 și *Jugement étranger*, 129. Le Sellyer, *Étude sur le droit criminel*, IV, p. 487. Peiron, *Effets des jugements répressifs en droit international* (1885), p. 127 urm. Foelix-Demangeat, *op. cit.*, II, p. 317, No. 605. Mangin, *Tr. de l'action publique et de l'action civile en matière criminelle* (ed. a 3-a, 1876), I, 70.— Contră. C. Paris, Sirey, 62. 2. 539. D. P. 61. 2. 69, 70.

<sup>(28)</sup> Veđi *Convențiile de extradare ale României*, de Ștef. R. Scriban (București, tip. *Curierul Judiciar*). În privința convențiilor care existau altă dată precum cea relativă la dezertorii și vagabonzi, încheiată între Moldova și Austria, la 1838, și între Muntenia și Austria la 1842, veđi t. I, partea I a Comentariilor noastre, p. 174, nota 3, precum și Colectia de tratate și Convențiuni a lui M. Mitlineu (București, 1874).

<sup>(29)</sup> În baza declarațiilor de reciprocitate care există între România și Franca, această din urmă țară, extrădează pe acei culpabili de fals în acte publice, private și comerciale, de furt, înșelăciune, abus de încredere și bancrută frauduloasă. Veđi Répert. Sirey, *Extradition*, 1129. Djuvara, *J. Clunet*, anul 1889, p. 230.



serva reciprocității, iar cu Serbia avem o declarație de reciprocitate din 1888. Cu Grecia și cu Imperiul otoman nu avem până acum nici o convenție, nici declarație de reciprocitate. Poliția turcească procedează însă pe calea expulsării, și remite pe acei expulsați în mânele autorităților noastre. Singurele State care, în lipsă de convenție, refuză extradarea, sunt astăzi Grecia și Statele-Unite<sup>(30)</sup>. Sunt însă cazuri în care guvernul american a extrădat, chiar în lipsa unei convenții, pe acei culpabili de *crimes atroces*<sup>(31)</sup>. Se sperăm că, în baza acestor precedente, Statele-Unite, vor consimți la extrădarea saș expulsați a casierului V. Manoliu, care a debarcat de curând în America, sustrăgând o sumă însemnată în dauna casei Sf. Spiridon din Iași; căci nu este nelegiuire mai mare de cât aceea de a răpi pâinea din gura bolnavului și a muribundului.

În orî-ce caz, România nu extrădează pentru crime saș delictive politice<sup>(32)</sup>. Trebuie să mențio-

<sup>(30)</sup> Veđi în privința Greciei, Djuvara, *loc cit.*, p. 232; Scriban, *op cit.*, p. 20; iar în privința Statelor-Unite, Répert. Sirey. V<sup>o</sup> cit., 89.

<sup>(31)</sup> Répert. Sirey. *Extradition*. 90. *J. Clunet*, anul 1895, p. 230. Wheaton. *On the conflict of laws*. § 94.

<sup>(32)</sup> Veđi Djuvara, *op. cit.*, p. 228. Această soluție este pretutindeni dreptul comun. Veđi Vincent et Pénaud. *op. cit.*, V<sup>o</sup>, *Extradition*, 74. *J. Clunet*, anul 1881, p. 304 urm.

În cât privește chestiunea de a se ști ce trebuie să înțelegem prin delict politic, veđi interesanta monografie a d-lui M. Șuțu, *Despre delictul politic* (Iași, 1901) — Curtea de casație a decis, în unire cu concluziile noastre (14 Febr. 1900), că pentru calificarea unui fapt ca delict politic, nu este de ajuns caracterul politic al faptului, adecă interesul saș scopul politic urmărit de delicent; delict politic este numai atunci când se atinge ordinea publică saș drepturile politice ale cetățenilor. Ast-fel, bătăile urmate după alegeri, pentru a se resbuna contra adversarilor, cari sərbătoreau isbânda alegerii, nu presintă caracterul și natura unui delict politic, ci constituie un delict ordinar, de competența tribunalelor corecționale. Bulet. Cas., s. II, anul 1900, p. 221. *Curierul Judiciar* din 1900, No. 18 și *Dreptul* din acelaș an, No. 20. — O altă decizie a Curței de casație, la care de asemenea am luat parte, nu însă ca procuror general, ci ca avocat, pune în principiu că caracterul și natura politică a unui delict se determină după intențiunea delicentului; de unde urmează că pentru a se ști dacă un fapt delictuos constituie saș nu un delict politic, nu trebuie a se avea în vedere faptul material comis, ci intențiunea delicentului, spre a se vedea dacă dreptul ce densus a avut de scop să lovească prin acel delict, era un drept a cărui respectare interese de ordine publică o cerea. În consecință s'a decis că ultragiul, comis în persoana magistratului care presida biuroul electoral, nu constituie un delict politic de competența curței cu jurați, ci un delict comun de competența instanțelor ordinare, când din împrejurările de fapt se constată că scopul urmărit de delicent, ultragiând pe acel magistrat, nu era un scop politic, adecă cu tendința de a influența pe alegători ca să voteze, cum doreau densus, ci ca să își resbune contra magistratului, care, în îndeplinirea datoriei sale, îi chemase la ordine. Bulet. Cas. s. II, 1895, p. 67 și *Dreptul* din 1895, No. 11. Cpr. și Cas. rom. (afacerea Bogdan-Pitești). *Curierul Judiciar* din 1901 No. 48. — Veđi însă o altă decizie a Curței de casație din 23 Octombrie 1895, care, de astă dată, pune în principiu că delictul politic este acela care atinge ordinea publică. După această teorie, pe care însă Curtea supremă a părăsit-o,

în această privință, art. 7 din legea asupra străinilor (7 Aprilie 1881), care dispune că nu se consideră ca delict politic atentatul în contra persoanei capului unui Stat străin, saș în contra membrilor familiei sale, când acest atentat constituie faptul de omucidere, de asasinat saș de otrăvire.

În fine, trebuie să observăm că de câte ori Consiliul de Miniștri admite extradarea unui făcător de rele, fie în baza unei convențiuni, fie în baza principiului reciprocității, el pune ca condiție ca pedeapsa morței să nu fie aplicată acelui extrădat, în caz de condamnarea lui la moarte. (Cpr. protocolul final anexat la convenția de extrădare cu Italia<sup>(33)</sup>, art. 3 și protocolul final al convenției încheiată cu Belgia<sup>(34)</sup>).

Am văzut mai sus că numai hotărârile pronunțate în țară străină, pot fi aduse la îndeplinire în România. Cât pentru hotărârile pronunțate de un consul în România, fie chiar între supușii unei puteri străine, ele nu pot nici odată fi investite cu formula executorie de judecătorii români, asemenea hotărâri neputând dobândi autoritatea lucrului judecat în România, de vreme ce jurisdicția consulară este incompatibilă cu suveranitatea judecătorească națională<sup>(35)</sup>.

Dar dacă hotărîrea unui consul n'ar putea fi declarată executorie în România, s'a decis însă că nimic n'ar împiedica pe judecătorii români de a investi cu formula executorie o hotărîre emanată de la o Curte străină, chiar dacă judecata din prima instanță ar fi avut loc înaintea unui consul din România, pentru că, în asemenea caz, nu hotărîrea consulului, ci aceea a tribunalului străin dobândește puterea lucrului judecat<sup>(36)</sup>.

Acesta este art. 374 din Procedura civilă. Precum vedem, el este bogat în controverse, și legiuitorul

și pe care o susține d-l M. Șuțu în monografia sus-citată, ceea-ce ar constitui delictul politic n'ar fi scopul saș intențiunea delicentului, ci însuși caracterul politic al faptului (Bulet. Cas. S-a II, 1895, p. 1258 urm.) Cpr. asupra delictelor politice, Alex. Degré, *Scrieri juridice*, II, p. 329 urm. și *Dreptul* din 1887, No. 89, cum și trib. Ilfov s. III și Curtea Bucur. III, în *afacerea meseriașilor*. Veđi *Curierul Judiciar* din anul 1902, No. 27.

<sup>(33)</sup> În Italia, pedeapsa cu moarte nu mai există astăzi, după noul Cod penal din 30 Iunie 1889. Veđi *Annuaire de législ. étrangère*, anul 1889, p. 403.

<sup>(34)</sup> Cpr. Djuvara, *J. Clunet*, anul 1889, p. 227. Scriban *op. cit.*, p. 20.

<sup>(35)</sup> Cpr. C. București, *Dreptul* din 1875, No. 53 și din 1889 No. 26. *Dreptul* din 1893, No. 11 și *Curierul Judiciar* din 1893, No. 40. *Dreptul* din 1901, No. 51 și *Curierul Judiciar* din 10 Febr. 1902, No. 12 (cu adnotația noastră). C. Iași. *Dreptul* din 1894, No. 10. Cas. rom. Secții-unite. Bulet. 1873, p. 273 și *Dreptul* din 1874, No. 7. Bulet. 1872, p. 115 și *Dreptul* din 1872, No. 63. Bulet. 1874 (S I) p. 174 și *Dreptul* din 1875, No. 23. Trib. Ilfov. *Dreptul* din 1882, No. 23. — *Contră* Cas. rom. Bulet. s. I. 1871, p. 393 urm. Eug. Stătescu, *Dreptul* din 1872, No. 11.

<sup>(36)</sup> C. Focșani. *Dreptul* din 1884, No. 32 și din 1885, No. 27. — *Contră*. Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1882, No. 23.



este departe de a le fi înlăturat pe toate, deși procedura civilă a fost până acum revisuită de două ori. Aceasta dovedește că reforma unei legislațiuni nu trebuie nici odată să se facă în pripă.

**D. Alexandresco**

## JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

### INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 27 Februarie 1902

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Statul cu Ștefan Stoicovici

Legea timbrului. — Taxa de înregistrare. — Legat prin care se constituie uzufructul la o persoană și nuda proprietate la altă persoană. — Moartea uzufructuarului. — Revenirea uzufructului nudului proprietar. — Dacă pentru această are a se plăti o nouă taxă de înregistrare. — (Art. 47 al. d din legea timbrului din 1886, și art. 62 al. d din noua lege a timbrului.

*Când printr'o dispozițiune testamentară, se dă unei persoane uzufructul și altuia nuda proprietate a aceluiași imobil, taxa cuvenită fiscoi nu poate fi de cât aceea pentru transmiterea uzufructului și a nudei proprietăți, cari o dată plătite, ridică fiscoi dreptul a mai percepe o nouă taxă pentru cazul când, încetând din viață uzufructuarul, uzufructul revine de drept nudului proprietar, cas în care nu se operă o nouă transmitere de uzufruct, ci încetează uzufructul.*

Decisiunea 80/902. — Respins recursul făcut Ministerul de finanțe contra sentinței tribunalului Covurlui, s. II, No. 176/901 (\*), în proces cu Ștefan Stoicovici.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d consilier G. N. Bagdat ;

Pe d. avocat Negulescu din partea recurentului Stat în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d. avocat C. G. Plesnilă din partea intimatului Ștefan Stoicovici în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat :

«Violarea art. 46 al. b și 52 lit. d din legea timbrului, tribunalul, contrariu dispozițiunilor de mai sus citatelor texte de lege, în virtutea cărora fiscal a urmărit pe d. St. Stoicovici pentru plata taxei de înregistrare datorită pentru transmisiunea uzufructului unor imobile din Galați prin moștenire de la defunctul H. Tomaide, admite apelul și apără pe numitul domn de plata taxei cuvenită fiscoi la această moștenire a dreptului de uzufruct, violând ast-fel textele de lege sus arătate».

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că defunctul Haralamb Tomaide din Galați, a lăsat prin testament, uzufructul a două imobile din acest oraș, soției sale Anastasia Tomaide, iar nuda proprietate ginereului său St. Stoicovici, intimatul de azi în recurs; că uzufructuara a intrat în slăpânirea uzufructului său fără să plătească vre-o taxă de înregistrare, fiind scutită de legea timbrului de la 1886

(art. 47 al. d), atunci în vigoare, iar nudul proprietar St. Stoicovici a plătit taxa conform legei timbrului, că în urmă, la 1901, încetând din viață uzufructuara Anastasia Tomaide, uzufructul a revenit nudului proprietar St. Stoicovici; că, cu această ocaziune, administrația financiară de Covurlui, în numele fiscoi, a pretins lui Stoicovici să plătească taxa de înregistrare pentru uzufructul acelor imobile, urmărindu-l la plata ei în sumă de 5220 lei: că Stoicovici făcând contestațiune la această urmărire, administrațiunea financiară de Covurlui i-a respins-o ca nefondată, iar tribunalul în apel, prin sentința atacată azi cu recurs, admitând contestațiunea, a apărât pe intimatul Stoicovici de plata sus menționatei sume;

Considerând, în principiu, că o singură dispozițiune testamentară, relativ la un bun, nu poate să dea loc de cât la o singură impunere de taxă de înregistrare;

Considerând că, față cu acest principiu, în cazul când printr'o dispozițiune testamentară, se dă unei persoane uzufructul și altuia nuda proprietate, ale aceluiași imobil, taxa cuvenită fiscoi nu poate fi de cât cea prevăzută în legea timbrului pentru transmiterea uzufructului și a nudei proprietăți, care o dată plătite, ridică fiscoi dreptul a mai percepe altă taxă pentru această transmitere, căci în speță nefiind de cât un singur legat cu sarcina uzufructului, încetând sarcina nu se operă o nouă transmitere, spre a se plăti o nouă taxă de înregistrare;

Considerând că, în conformitate cu același principiu, atât art. 47 al. d din legea timbrului de la 1886, sub imperiul căreia s'a deschis succesiunea defunctului Haralamb Tomaide, cât și art. 62 al. d din actuala lege a timbrului, în concordanță și cu art. 52 din această lege, impune la taxa de înregistrare numai transmiterea uzufructului de la o persoană la alta, ca drept deosebit, transmitere care nu și poate avea locul de cât numai atunci când uzufructul are să se continue, în ceea-ce privește ființa lui, tot în condițiunile în care a fost și în mâinile transmiiătorului, adică când noul uzufructuar, s'ar găsi față de nudul proprietar, tot în aceleași raporturi juridice ca și primul uzufructuar, iar nu când, încetând uzufructul, prin moartea uzufructuarului, cum e în cazul de față, uzufructul revine de drept nudului proprietar. în puterea legii (art. 557 C. civ.), cas în care, cum mai sus se stabilește, aceasta nu mai poate fi ținut a plăti o nouă taxă de înregistrare;

Considerând dar în specie, că tribunalul conformându-se acestor principii și regulei de drept, n'a violat textele de lege arătate în motivul de casare invocat, și prin urmărire recursul este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul făcut de Ministerul financelor, etc.

Iată și sentința tribunalului Covurlui, s. II cu No. 176/901.

S'a ascultat d-l avocat C. G. Plesnilă din partea apelantului Ștefan Stoicovici în dezvoltarea motivelor de apel și pe d-l avocat al Statului D. Zorilă în combateri.

(\*) A se vedea publicată tot în această pagină. (N. R.)



Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Ștefan Stoicovici în contra deciziunii Administrațiunii Financiare a județului Covurlui No. 15053 din 18 Iunie 1901, prin care i s'a respins contestația ce a făcut la urmărirea îndreptată contra'î de către perceptorul fiscal al circom. a II Galați pe baza ordinelor Ministerului de Finance No. 37865 și 43051/901, pentru suma de 5220 lei pretinsă cu titlu de taxă de înregistrare;

Având în vedere deciziunea apelată și desbaterile urmate astăzi în instanță;

Având în vedere că din desbateri și recunoașterile părților rezultă în fapt că defunctul Haralamb Tomaide prin testamentul din 30 Maiu 1894, a legat ginerului său apelantului Ștefan Stoicovici, nuda proprietate a două imobile din Galați, strada Vadu-Sacalelor și strada Portului, iar soției sale Anastasia Tomaide i-a testat usufructul acelor imobile pe tot timpul cât a trăit; că în anul 1895 Haralamb Tomaide încelând din viață, legatarii săi au fost trimiși în posesiunea legatelor lor, după ce Stoicovici a plătit taxa de înregistrare cerută de legea timbrului, asupra valorii nudei proprietăți a imobilelor, iar Anastasia Tomaide, ca soție a defunctului, a fost scutită de plata taxei de înregistrare aferentă la valoarea usufructului în virtutea art. 31 § 4 din legea timbrului din 1886 în vigoare la deschiderea succesiunii defunctului Tomaide; că la 1901 încetează din viață usufructuara Anastasia Tomaide, ast-fel în cât usufructul ei slingându-se a reintrat în patrimoniul nudului proprietar, iar administrația financiară prin perceptorul fiscal al circ. a II din Galați, impune pe Stoicovici la plata taxei de înregistrare, prevăzută de art. 62 al. d din legea timbrului, în sumă de 5220 lei calculat 9% asupra sumei de lei 58000 valoarea usufructului; Stoicovici, consemnează suma și face contestație, însă administratorul financiar prin decizia sub No. 15053/901 apelată azi îi respinge contestația considerând că usufructul s'a transmis lui Stoicovici prin moartea usufructuarei Anastasia Tomaide;

Considerând că după alin. d de sub art. 62 al legii timbrului să supun la taxă de înregistrare calculată după evaluarea ce se va face venitului multiplicat cu zece, numai transmisiunile de usufruct;

Considerând că aceasta fiind prescripțiunea legii, chestiunea de a se ști este dacă în cauza de față este o transmitere de usufruct care intră în prevederile sus citatului articol;

Considerând că transmiterea de usufruct de la o persoană la alta este numai atunci când usufructul are să se continue, în cea ce privește ființa lui, tot în condițiunile în care a fost și în mâinele transmitătorului, adică când noul usufructuar să găsește către nudul proprietar tot în aceleași raporturi juridice ca și primul usufructuar;

Considerând în specie, că usufructul ce defunctul Haralamb Tomaide legase soției sale prin testament, numai s'a stins, iar nu s'a transmis, numai a reintrat pentru a complecta nuda proprietate, dispărând a mai figura în mâini străine ca drept deosebit, iar nu a trecut la altă persoană pentru a exista încă, că prin urmare este numai o stingere, iar nu o transmisiune în sensul

cerut de lege, și fără drept cuvânt pretinde Ministerul de Finance de la Stoicovici taxa de înregistrare;

Că așa fiind, apelul de față cată a se admite, a se infirma deciziunea apelată și a se restitui apelantului suma consemnată.

Pentru aceste motive, admite apelul făcut de Ștefan Stoicovici.

(ss) S. Urlățeanu, V. A. Jacobsohn.

## CURTEA DE APEL DIN IAȘI Secția I

Audiența de la 21 Februarie 1902

Președenția D-lui I. TH. BURADA, Prim-Președinte

Decizia civilă No. 29/902

*Emanoil Vogoride cu Don Camillo Ruspoli și Giuseppe Caracciola*

Citațiunii. — Părți domiciliat în străinătate. — Cum trebuie citate. — Dacă trebuie a se observa formele prescise prin tractatul consular încheiat cu statul unde partea domiciliază, sau conform cu regulile prescise de procedura civilă. — (Art. 8 și 9 al tractatului consular cu Italia din 5 August 1880, și art. 74 al. 9 din procedura civilă din anul 1900.

Perempțiune. — Suspendarea unei pricinii prin moartea uneia din părți. — Cum se calculează termenul de doi ani al perempțiunii. — (Art. 257 din procedura civilă).

*Dispozițiunea prescisă prin tractatul consular încheiat între România și Italia la August 1880, prin care se prevede că cele două guverne contractante se obligă a face să se remită semnificațiunile sau citațiunile judiciare prin autoritățile lor respective, are a fi observate numai întru atât întru cât legile țării nu se vor opune la această; ori, art. 74 al. 9 din noua procedură civilă, determinând modul cum trebuie să fie comunicate citațiunile străinilor cu domiciliu cunoscut în străinătate și fără procurator în România, în acest cas, citațiunea are a se preda conform procedurii civile, care prescrie un nou mod de comunicare opunându-se comunicării prevăzută prin tractat.*

*După art. 257 Pr. civilă, ori-ce acțiune, apel, ect, se perimă dacă a lăsat se treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură, adică de la ori-ce dispoziție pe care a incuviințat judecătorul în cercetarea pricinii fără a se face vre o distincțiune între cazul când judecata se suspendă prin moartea uneia din părți sau prin reprezentarea lor în instanță.*

### Curtea,

Având în vedere cererea făcută de Emanoil Vogoride la 19 Decembrie 1901, de a se constata perimarea apelului făcut de către Principele Emanoil Ruspoli, personal și ca tutor al minorilor săi fii, în contra sentinței tribunalului Covurlui, secția I, No. 201/96, apel, care a fost trimis a se cerceta înaintea acestei Curți, după casarea deciziunii No. 57/97 a Curții de Galați, secț. II-a;

Având în vedere procesul-verbal No. 2322 din 19 Decembrie 1901 al acelei Curți, prin care se constată că în urma casării deciziunii Curții de apel din Galați, secția II, No. 57 din 22 Martie 1897, dată asupra apelului făcut de către Principele Emanoil Ruspoli în contra sentinței trib. Covurlui, secția I, No. 201 din 1896, trimițându-se afacerea acestei Curți spre a fi judecată din nou, s'a fixat termen de judecată la 18 Decembrie 1899, când ne prezentându-se nici una din părți, Curtea, prin jurnalul No. 1973 din acea zi, a pus cauza în suspensie conf. art. 254 Pr. civ., că de la această dată până astăzi



zi nu s'a mai efectuat nici un act de procedură în cauză ;

Având în vedere că astă-zi în instanță d-l D. Alexandresco, reprezentatul intimaților Don Camillo Ruspoli și Giuseppe Caracciola, susține mai întâi, că rău a fost citați numiții prin scrisoare recomandată și prin Monitorul Oficial, și că trebuia să li se comunice citațiunile prin autoritățile române și italiene, conform art. 8 și 9 al tratatului consular cu Italia din 5/17 August 1880 ;

Considerând că, dacă prin tratatul consular încheiat între România și Italia la August 1880, cele două guverne contractante «se obligă a face să se remită semnificațiunile sau citațiunile judiciare prin autoritățile lor respective, pe cât legile țării nu se vor opune la aceasta», această dispozițiune nu poate fi considerată de cât ca un mijloc pentru ambele guverne de a înlesni interesele supușilor țărilor lor, dar nu conține vre-o obligațiune pentru aceștia de a-și comunica actele judecătorești, citațiunile sau altele, prin intermediarul autorităților ; că, apoi, chiar de s'ar putea da art. 9 din tratat o asemenea interpretare, totuși întru cât dispozițiunea din acel text este mărginită și se poate aplica numai când legile țării nu se opun, și întru cât prin noua lege de procedură civilă din 1900 se determină modul cum trebuie să fie comunicate citațiunile străinilor, cu domiciliu sau reședința cunoscută în străinătate, și fără procurator cunoscut în țară, și anume citându-se prin Monitorul Oficial și comunicându-li-se citațiunile cu o scrisoare recomandată, în tot cazul d-l Vogoride nu era obligat a se conforma tratatului consular ci legii românești care prescriind un nou mod de comunicare se opune la comunicarea prevăzută de tratat ; că, în fine, prin convențiunea încheiată la Haga în 2/14 Noembrie 1896 între Belgia, Franța, Italia și altele la care a aderat și România la 19/31 Decembrie 1897, — convențiune publicată prin Monitorul Oficial No. 34 bis din 14/26 Mai 1899, — se prevede, în ce privește comunicarea actelor judiciare în materie civilă și comercială pe lângă transmiterea lor pe cale diplomatică și facultatea pentru supușii diferitelor state contractante de a adresa direct prin poștă actele celor interesați cari se află în străinătate (art. 1 și 4), ast-fel că pentru toate aceste motive incidentul tinzând la anularea citațiunilor, este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge incidentul.

*In fond,*

Având în vedere opunerea pe care o face intimatul Camillo Ruspoli prin avocatul său d-l Dim. Alexandresco, că termenul de doi ani nu poate fi socotit de de la 18 Decembrie 1899, când s'a pus în suspensiune procesul din cauza neprezentării părților, pentru motivul că la acea dată autorul intimatului Principele Emanoil Ruspoli încetase din viață și moștenitorii săi având trei luni și patru-zeci zile pentru a face inventar și deliberare asupra primirii sau repudierei succesiunii, termenul de primare nu putea curge de cât de la expirarea acestor termene mai cu seamă că printre moștenitorii erau și minori, cari ne având încă tutor nu puteau figura în instanță ;

Considerând că după art. 257 Pr. civ. ori ce acțiune,

apel, etc. se perimă dacă a lăsat să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură, adică de la ori-ce dispoziție pe care a încuviințat-o judecătorul în cercetarea pricinii, iar prin art. 253 se prevede că judecata se suspendă prin lipsa părților la strigarea pricinii, precum și prin moartea uneia din părți ; că în specie ultimul act de procedură a fost jurnalul Curței No. 1973 din 18 Decembrie 1899 prin care s'a suspendat procesul din cauza neprezentării părților, că din menționatele texte nu se poate deduce că, în afară de termenul de doi ani se mai rezervă în caz de moarte al uneia din părți, moștenitorilor ei încă trei luni și patru zeci zile, în lăuntru cărora termenul de peremțiune nu curge, căci nu numai că textul nu o spune, dar încă dispozițiunea din art. 257 este imperativă «ori ce cerere se va perima» ; că apoi nici prin art. 254 nu se face vre-o deosebire, în ce privește suspendarea între cazul când judecata se suspendă prin moartea uneia din părți și cazul prevăzut de art. 253 când se suspendă prin neprezentarea părților, că în fine, după art. 257, termenul de primare curge, chiar în privința nevrașticilor, interzișilor sau celor puși sub consiliu judiciar, și deci nici obiecțiunea bazată pe faptul că unii din moștenitorii Principei Emanoil Ruspoli sunt minori nu este întemeiată, ast-fel că pentru toate aceste motive cererea de primare făcută de Emanoil Vogoride trebuie admisă.

Pentru aceste motive, în unire cu concluziile reprezentantului Ministerului public, admite cererea făcută de d-l Emanoil Vogoride, etc.

(ss) I. Th. Burada, Eug. Donici, N. Volenti, D. Sofian, I. Sinescu.

## INFORMAȚIUNI

Directorul nostru d-l *Dimitrie Alexandresco* va pleca **Luni 8 cor.** la Paris, prin Berlin, unde va petrece timpul vacanțiunei. Tot ce va fi relativ la ziar în acest timp se va trimite pe adresa *Redacțiunei Ziarului*, care va corespunde în acest timp cu directorul său.

*Curierul Judiciar*

## BIBLIOGRAFIE

A Apărut :

CODICELE DE ȘEDINȚĂ

AL

JUDECATORULUI DE PACE

ADNOTAT ȘI COMENTAT

cuprinzând :

Legea pentru Judecătorii de Pace adnotată cu desbaterile parlamentare din 1879, 1894 și 1896. Explicat una teoretică și practică a cazurilor, Controversele Legii și Jurisprudența (1868-1902) în comparațiune cu legiurile vechi, legiurile franceză, belgiană și geneveză în concordantă cu Noul Cod de Procedură. Regulamentul legii pentru Judecătorii de Pace. Legea pentru autentificarea actelor adnotată cu Jurisprudența înaltă a Curții. Legea pentru tocmeli agricole.—Legea repausului duminical.—Reproducerea textelor principale din celelalte legi relative la competența specială a județului de ocol cu observațiuni și trimiteri. Inovațiunile noului proiect al legii de pr. civ. relative la competența jud. de ocol. Un index alfabetic al legii timbrului. Tabela noilor taxe de Portărei etc.

DE

CORNELIU BOTEZ

Memburu de ședință la trib. Botoșani

*De vânzare la autor și la principalele librării.*